

Sygn. akt III AUa 1138/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Feliksa Wilk
Sędziowie:	SSA Ewa Drzymała SSA Marta Fidzińska - Juszcak (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Monika Ziarko

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **A. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy A. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie Wydziału IV Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 maja 2012 r. sygn. akt IV U 334/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1138/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30.05.2012 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie w pkt I oddalił wniosek o odrzucenie odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 24.01.2012 r., natomiast w pkt II oddalił odwołanie A. L. od tejże decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, że A. L., urodzony (...), na mocy decyzji ZUS z dnia 28.11.2011r. pobiera od dnia 1.10.2011 r. świadczenie emerytalne. Podstawa wymiaru świadczenia została obliczona zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli z okresu 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym ubezpieczony przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą, tj. od 01.1966 r. do 12.1975 r. W związku z nie udokumentowaniem zarobków za okresy od 1.01.1975 r. do 12.05.1975 r., od 1.06.1975 r. do 24.06.1975 r. i od 17.07.1975 r. do 31.12.1975 r. do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury przyjęto minimalne wynagrodzenie oraz zarobki ze Spółdzielni (...), gdzie był zatrudniony na 1/2 etatu od 12.09.1973 r. do 31.03.1975 r.,

a WWPW wynosił 21.20 %. Emeryturę ograniczono do 100% podstawy wymiaru i podwyższono do kwoty najniższej emerytury, a następnie ustalono proporcje: 98 miesięcy pracy w Polsce do 518 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie zagranicą. Emerytura wyniosła (...)zł, a jej wypłata podlegała zawieszeniu z powodu kontynuowania zatrudnienia.

W dniu 2.01.2012 r. wpłynęło do ZUS zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez Akademię Wychowania Fizycznego z zarobkami za lata 1973-1976 oraz informacja o rozwiązaniu stosunku pracy odwołującego w Austrii. Decyzją z dnia 24.01.2012 roku (...) Oddział w T. przeliczył wnioskodawcy emeryturę uwzględniając w podstawie wymiaru świadczenia składki na ubezpieczenie społeczne z okresu 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą, tj. od 01.1966 r. do 12.1975 r. Wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia ustalono na poziomie 22,99%, jednak wysokość świadczenia nie uległa zmianie.

Sąd I instancji oddalił wniosek ZUS o odrzucenie odwołania, gdyż uznał, iż mimo że decyzja z dnia 24.01.2012 r. została wydana przez ZUS w trybie art. 120 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) i ma charakter zaliczkowy, to formalnie przysługuje od niej odwołanie.

Sąd Okręgowy powołując się na art. 15 ust. 1 i ust. 6 oraz art. 18 cyt. wyżej ustawy uznał, że decyzja ZUS jest prawidłowa. Podkreślił, że wnioskodawca w okresie 10 kolejnych lat w 20-leciu poprzedzającym rok złożenia wniosku o emeryturę (1991-2010) nie pracował w Polsce (ubezpieczenie to ustało w 1976 r.), a zatem w oparciu o ten wariant nie można było ustalić podstawy wymiaru świadczenia. Nie do zaakceptowania był także sposób przewidziany w art. 15 ust. 6 cyt. ustawy, gdyż nie udokumentował on 20 lat okresów ubezpieczenia w Polsce. W tej sytuacji, skoro wnioskodawca przystąpił do ubezpieczenia za granicą w 1976 r., jedynym możliwym sposobem ustalenia podstawy wymiaru świadczenia jest ten, o którym mowa w art. 18 ust. 3 ustawy, tj. obejmujący lata 1966-1975.

Sąd Okręgowy stwierdził, że przepisy ustalające warianty obliczenia podstawy wymiaru i wysokość świadczenia mają charakter bezwzględnie obowiązujący, nie podlegają wykładni rozszerzającej i muszą być ściśle stosowane. Wobec powyższego za bezzasadne uznał żądanie wnioskodawcy, by uwzględnić zarobki z całego okresu zatrudnienia w Polsce. W tym stanie rzeczy Sąd I instancji orzekł jak w sentencji wyroku na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia poprzez zobowiązanie organu rentowego do ponownego przeliczenia należnego świadczenia z uwzględnieniem wszystkich okoliczności i dokumentów istotnych w sprawie. Skarżący zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału poprzez przyjęcie, iż przy ustalaniu należnej emerytury uwzględniono wszystkie dokumenty dotyczące wysokości zarobków w latach 1973-1976. W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że Sąd Okręgowy pominął zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na (...) oraz wysokości zarobków z okresu 1.09.1962 r.-30.06.1965 r. w Stoczni (...), co powoduje sprzeczność ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Z tych względów w sprawie zachodzi konieczność ponownego przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem powyższych okoliczności.

Końcowo apelujący wyraził pogląd, że skoro organ rentowy wnosił o odrzucenie odwołania od decyzji mającej charakter zaliczkowy, to pośrednio przyznał tym zasadność jego wniosku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył prawidłowości ustalenia podstawy wymiaru i samej wysokości emerytury przysługującej A. L..

Sąd Apelacyjny w pełni podziela rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego, gdyż do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego zastosował właściwe przepisy prawa, co sprawia, że brak jest podstaw do podważenia zaskarżonego wyroku. Także sam wnioskodawca w apelacji nie sformułował żadnych zarzutów, które zasługiwałyby na uwzględnienie. Skarżący, mimo przytoczenia przez Sąd I instancji przepisów prawa regulujących kwestię ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia oraz bardzo czytelnego wyjaśnienia tych regulacji, nadal popiera swoje żądanie, choć nie znajduje ono odzwierciedlenia w obowiązującym stanie prawnym. Domaga się on bowiem obliczenia podstawy wymiaru świadczenia w oparciu o zarobki z całego okresu ubezpieczenia w Polsce, co w konkretnym stanie faktycznym, w świetle obowiązujących przepisów ubezpieczeniowych jest niedopuszczalne. Trafnie Sąd I instancji pouczył odwołującego się, iż przepisy ubezpieczeniowe mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nie podlegają one jakiegokolwiek interpretacji rozszerzającej. Wskazać należy, iż przytoczone przez Sąd Okręgowy przepisy, bardzo jasno statuują sytuację prawną wnioskodawcy, co sprawia, że przyjęte przez niego stanowisko jest oczywiście bezzasadne. Bezzasadny jest także zarzut skarżącego, w kwestii niekonstytucyjności przepisów znajdujących w niniejszej sprawie zastosowanie, gdyż opiera się on jedynie na własnej ocenie (Trybunał Konstytucyjny nie orzekł o niekonstytucyjności powołanych w sprawie przepisów).

Podstawowe znaczenie w niniejszej sprawie ma okoliczność, że wnioskodawca przystąpił do ubezpieczenia społecznego za granicą w roku 1976, a zatem bezspornym w sprawie jest, iż wnioskodawca w okresie kolejnych 10 lat w 20-leciu poprzedzającym rok złożenia wniosku o emeryturę (październik 2011 r.) nie pracował w Polsce, jak również nie udokumentował łącznie 20 lat okresów ubezpieczenia w Polsce, co sprawia, że świadczenie w jego przypadku nie może zostać ustalone na zasadzie art. 15 ust. 1 i 6 cyt. ustawy. Jedynym sposobem ustalenia podstawy wymiaru świadczenia w przypadku wnioskodawcy jest art. 18 ust. 3 cyt. ustawy, który stanowi, że jeżeli w ciągu 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, zainteresowany nie był ubezpieczony w Polsce, podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zainteresowany przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą. Wskazać należy, że ubezpieczenie wnioskodawcy ustąpiło w Polsce z dniem 31.12.1975 r., w ciągu 20 lat, poprzedzających wniosek nie był ubezpieczony w kraju, a zatem podstawa wymiaru świadczenia została trafnie ustalona w oparciu o lata 1966-1975. Reasumując stwierdzić należy, że przyjęty przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji sposób wyliczenia wysokości świadczenia jest prawidłowy.

Sąd Apelacyjny nie zgadza się z poglądem, wnioskodawcy jakoby ZUS pośrednio przychylił się do jego stanowiska. Sąd I instancji trafnie podniósł że zaskarżona decyzja, miała charakter zaliczkowy, niemniej jednak w żadnym stopniu nie dowodzi to zasadności prezentowanego przez wnioskodawcę stanowiska. Organ rentowy wydał w dniu 24.01.2012 r. decyzję w trybie art. 120 cyt. ustawy gdyż zwrócił się o wyjaśnienie zaistniałych niejasności do (...) w G.. Decyzja ostateczna została wydana w dniu 2.04.2012 r. Organ rentowy przeliczył wówczas podstawę wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzenia podanego w legitymacji ubezpieczeniowej za lata 1973-1974, w miejsce zarobku podanego w zaświadczeniu Rp-7, które było niższe. Jednakowoż przeliczenie to, poza zwiększeniem wwpw nie wpłynęło na wysokość emerytury (wysokość świadczenia została podwyższona do kwoty najniższej emerytury, następnie ustalono proporcje 98 miesięcy pracy w Polsce do 518 miesięcy łącznej pracy). Na marginesie podnieść należy, że ZUS decyzją z dnia 16.04.2012 r. uchylił decyzję z dnia 2.04.2012 r., gdyż wyłączono okres urlopu bezpłatnego, na jakim wnioskodawca przebywał od 29.12.1975 r. do 9.01.1976 r., co jednakże pozostaje bez wpływu na ocenę zasadności złożonego odwołania.

Bezzasadny jest także zarzut wnioskodawcy, w przedmiocie pominięcia przez Sąd I instancji zarobków za okres od 1.09.1962 r. do 30.06.1965 w Stoczni (...). Mając na uwadze powyższe, a w szczególności przepis art. 18 ust. 3 cyt. ustawy raz jeszcze należy podnieść, iż w przypadku wnioskodawcy kluczowe znaczenie ma tylko okres od 1.01.1966 r. do 31.12.1975 r. W tym stanie rzeczy wszelka dokumentacja potwierdzająca wysokość osiągniętego wynagrodzenia za okres wykraczający poza 10 lecie poprzedzające rok, w którym wnioskodawca przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą, nie może zostać uwzględnione do obliczenia należnego mu świadczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c.